

EKSPERTŲ ATRANKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ekspertų atrankos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja Lietuvos ir užsienio šalių ekspertų, kuriuos Studijų kokybės vertinimo centras (toliau – Centras) pasitelkia vertinti aukštųjų mokyklų veiklą, ketinamas vykdyti studijų programas, kryptių studijas, aukštųjų mokyklų ir filialų paraiškas leidimui vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą gauti, teikti siūlymus ir (arba) rekomendacijas, nuomones, išvadas, dėl kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu ir įgytų pagal užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų švietimo programas (toliau – užsienio kvalifikacijos), akademinio pripažinimo ir (arba) pažymių bei dalykų atitikmenų nustatymu bei kitais su laisvo asmenų judumo sąlygų kūrimu susijusiais klausimais, taip pat parengti bei įvertinti analitines ar kitas studijas, išvalgas, tyrimus, metodinius patarimus, recenzijas, mokymo programas, teisės aktų projektus ir pan. bei vykdyti kitas su Centro funkcijomis susijusias ar jam pavestas veiklas, atrankos principus ir eigą.

II SKYRIUS EKSPERTŲ SAŲVADO SUDARYMAS

2. Centras ekspertus atranka remdamasis Centro dokumentų valdymo sistemoje nuolat pildomu ir peržiūrimu Ekspertų sąvadu (toliau – Sąvadas).

3. Sąvadas sudaromas vadovaujantis vieša informacija bei siūlymais, kuriuos gali teikti:

3.1. mokslo ir studijų institucijos, Lietuvos mokslo taryba, Lietuvos mokslų akademija, Lietuvos studentų sąjunga, aukštųjų mokyklų studentų atstovybės ir Europos studentų sąjunga;

3.2. profesinės ir kūrybinės asociacijos ar organizacijos;

3.3. ministerijos bei kitos valstybės institucijos ar įstaigos;

3.4. rengiamais specialistais suinteresuotos valstybės institucijos, verslo bei pramonės įmonės ar organizacijos, švietimo ar kitos įstaigos;

3.5. kitos Lietuvos ir užsienio ekspertinės institucijos;

3.6. mokslininkai, vertinimo patirties turintys ekspertai;

3.7. asmenys, pageidaujantys būti įtraukti į Sąvadą.

4. Į Sąvadą įtraukiami asmenys turi atitikti šio Aprašo 6, 7 arba 8 punktuose nurodytus reikalavimus.

5. Įtraukiant į Sąvadą asmenis, atsižvelgiama į jų kompetenciją, objektyvumą, principingumą, novatoriškumą, atsakingumą ir (arba) gautas rekomendacijas.

6. Ekspertai, išskyrus studentų atstovus ir socialinius partnerius, turi tenkinti bent vieną iš šių reikalavimų:

6.1. jų studijų ir (arba) mokslinė veikla turi būti aktyvi ir rezultatyvi;

6.2. jie turi būti susipažinę su Lietuvos mokslo bei studijų teisiniu reguliavimu, problemomis ir (arba) su vienos iš studijų ar mokslo krypties (srities) ypatybėmis užsienyje;

6.3. turėti su mokslu ir (arba) studijomis susijusio tarptautinio bendradarbiavimo, projektų (veiklų) rengimo ir (arba) vykdymo patirties;

6.4. turėti mokslo ar studijų administravimo ir (arba) vadybos patirties;

6.5. turėti asmenų, įgijusių užsienio kvalifikacijas priėmimo į studijas vykdymo ir (arba) administravimo, vadybos patirties;

6.6. turėti užsienyje įgytų užsienio kvalifikacijų vertinimo ir (arba) pripažinimo ar dalykų bei pažymių atitikmenų nustatymo vykdymo ar administravimo, ar vadybos patirties;

6.7. turėti švietimo sistemų kūrimo ir (arba) administravimo, vadybos patirties;

6.8. turėti studijų ir mokslinės veiklos, mokslo ir studijų institucijų vertinimo patirties.

7. Studentų atstovai į ekspertų sąvadą atrenkami iš šalies aukštųjų mokyklų studentų atstovybių, Lietuvos studentų atstovybių sąjungos (sajungų) ir (arba) Europos studentų sąjungos, kitų studentų interesus atstovaujančių organizacijų deleguotų asmenų sąrašo arba iš ekspertų ar aukštųjų mokyklų dėstytojų pasiūlytų kandidatų. Jų studijų rezultatai turi būti geri, jie turi domėtis aukštojo mokslo kokybės užtikrinimu ir būti ne žemesnio kaip antro kurso pirmosios pakopos ar vientisųjų studijų programos arba antrosios, trečiosios pakopos ar laipsnio nesuteikiančios studijų programos studentai, arba baigę bet kurios pakopos ar laipsnio nesuteikiančią studijų programą ne vėliau kaip prieš vienerius metus jų pakvietimo dalyvauti vertinime metu.

8. Socialiniai partneriai į ekspertų sąvadą atrenkami vadovaujantis profesinių ir kūrybinių asociacijų arba organizacijų, valstybės institucijų arba įstaigų, verslo bei pramonės įmonių ar organizacijų, rengiamais specialistais suinteresuotų organizacijų bei įstaigų, deleguotų asmenų ir (arba) iš viešų šaltinių prieinama informacija.

9. Sprendimą dėl eksperto įtraukimo į Sąvadą priima Centro direktoriaus įsakymu sudaryta Nuolatinė komisija ekspertų tinkamumui įvertinti.

III SKYRIUS BENDRIEJI REIKALAVIMAI EKSPERTŲ ATRANKAI

10. Ekspertai konkrečiai užduočiai atlikti yra atrenkami iš Sąvado Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo, Mažos vertės viešųjų pirkimų tvarkos aprašo, patvirtinto Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus įsakymu bei Mažos vertės viešųjų pirkimų organizavimo Studijų kokybės vertinimo centre taisyklių, patvirtintų Centro direktoriaus įsakymu, nustatyta tvarka.

11. Ekspertų grupių skaičių tai pačiai užduočiai atlikti nustato Centras, atsižvelgęs į užduoties pobūdį.

12. Centras, atsižvelgdamas į užduoties turinį, sudėtingumą ar kitas aplinkybes, vadovaudamasis šio Aprašo nuostatomis, nusprendžia, kiek ekspertų į kiekvieną ekspertų grupę turi būti atrinkta šiai užduočiai atlikti.

13. Siūlymai dėl ekspertų grupės sudėties konkrečiai užduočiai atlikti teikiami ir svarstomi Nuolatinės komisijos ekspertų tinkamumo įvertinti darbo reglamento nustatyta tvarka. Ekspertų kandidatūras Nuolatinės komisijos ekspertų tinkamumui įvertinti svarstymui teikia Centro valstybės tarnautojas arba darbuotojas, kuriam yra pavesta organizuoti vertinimą, kiekvienai pozicijai pasiūlydamas ne mažiau kaip po 3 kandidatūras išskyrus atvejus, kuomet nėra objektyvių galimybių pasiūlyti numatytą skaičių kandidatūrų.

14. Atrenkant ekspertų kandidatūras konkrečiai užduočiai atlikti Lietuvoje, nekviečiami:

14.1. esami aukštųjų mokyklų vadovai (rektorai, direktoriai) ir jų pavaduotojai (prorektorai);

14.2. politikai, politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojai, savivaldybių tarybų nariai;

14.3. Centro tarybos nariai, darbuotojai ir valstybės tarnautojai;

14.4. Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos darbuotojai ir valstybės tarnautojai, išskyrus atvejus, kuomet vertinimo objektas yra susijęs su mokytojų rengimu;

14.5. Lietuvoje registruoti lobistai.

15. Centras aukštąją mokyklą ar filialą apie užduočiai atlikti pasitelktos ekspertų grupės sudėtį informuoja elektroniniu paštu konkrečius vertinimo metodikoje, patvirtintose Centro direktoriaus įsakymais, nustatytais terminais. Aukštoji mokykla ar filialas per nustatytą laikotarpį nuo pranešimo apie numatomą ekspertų grupės sudėtį gavimo dienos gali argumentuotai siūlyti pakeisti numatomos ekspertų grupės nari(-ius).

16. Centras gautas pastabas dėl ekspertų grupės sudėties svarsto nuolat veikiančioje komisijoje, sudarytoje Centro direktoriaus įsakymu, ir apie priimtą sprendimą informuoja aukštąją mokyklą. Tuo atveju, jei per konkrečius vertinimo metodikoje nustatytą terminą aukštoji mokykla

nepateikė argumentuoto prašymo dėl ekspertų grupės sudėties keitimo, laikoma, kad aukštoji mokykla ekspertų grupės sudėčiai pritarė.

IV SKYRIUS SPECIALIEJI REIKALAVIMAI EKSPERTŲ ATRANKAI

PIRMASIS SKIRSNIS EKSPERTŲ ATRANKA KETINAMOMS VYKDYTI STUDIJŲ PROGRAMOMS IR STUDIJŲ KRYPTIMS VERTINTI

17. Studijų vertinimui atlikti ekspertų grupė sudaroma iš ne mažiau kaip trijų ekspertų.
18. Papildomam studijų vertinimui atlikti gali būti atrenkamas vienas ekspertas.
19. Sudarant keturių ekspertų grupę, negalima atrinkti daugiau negu dviejų asmenų, dirbančių toje pačioje institucijoje. Jeigu ekspertų grupė sudaroma iš trijų ekspertų, visi jie turi būti iš skirtingų institucijų. Bent pusė ekspertų grupėje turėtų būti iš mokslo ir studijų institucijų.
20. Į ekspertų grupę įtraukiami ekspertai - akademikai turi būti vertinamos ir / ar susijusios krypties dalykus dėstantys toje ir / ar susijusioje kryptyje aktyviai vykdytys mokslinę veiklą;
21. Į ekspertų grupę gali būti įtraukiamas socialinis partneris.
22. Studijas vertinančioje ekspertų grupėje turi būti bent vienas studentas.
23. Studijų vertinimui pasitelkiami ekspertai iš Lietuvos ir (arba) užsienio.

ANTRASIS SKIRSNIS EKSPERTŲ ATRANKA AUKŠTŲJŲ MOKYKLŲ VEIKLAI VERTINTI

24. Ekspertų grupė sudaroma iš ne mažiau kaip keturių ekspertų.
25. Ekspertų grupę sudaro ekspertai, dirbantys skirtingose institucijose ir (arba) darbo ir kitais pagrindais su vertinamomis aukštosiomis mokyklomis, jų akademiniais padaliniais nesusiję ekspertai.
26. Ne mažiau kaip du ekspertai turi turėti darbo mokslo ir studijų institucijose ir (arba) aukštojo mokslo kokybės vertinimo patirties.
27. Ekspertų grupėje turi būti:
 - 27.1. bent vienas socialinis partneris;
 - 27.2. bent vienas narys, turintis aukštojo mokslo administravimo ir vadybos patirties;
 - 27.3. bent vienas studentas.
28. Vertinant aukštosios mokyklos, veikiančios egzilio sąlygomis, veiklą į ekspertų grupę turi būti įtrauktas bent vienas politikos mokslų krypties arba žmogaus teisių srities specialistas.

TREČIASIS SKIRSNIS EKSPERTŲ ATRANKA AUKŠTŲJŲ MOKYKLŲ IR FILIALŲ PARAIŠKŲ LEIDIMĄ VYKDYTI STUDIJAS IR SU STUDIJOMIS SUSIJUSIĄ VEIKLĄ GAUTI VERTINIMUI

29. Ekspertų grupė sudaroma iš ne mažiau kaip trijų ekspertų.
30. Ketinamų vykdyti studijų vertinimui ekspertų grupė sudaroma šio skyriaus Pirmojo skirsnio nustatyta tvarka.
31. Sudarant keturių ar daugiau ekspertų grupę, negalima atrinkti daugiau negu dviejų asmenų, dirbančių toje pačioje institucijoje. Jeigu ekspertų grupė sudaroma iš trijų ekspertų, visi jie turi būti iš skirtingų institucijų.
32. Ekspertų grupėje turi būti:
 - 32.1. bent vienas narys, turintis patirties aukštojo mokslo vadybos srityje;
 - 32.2. bent vienas narys, esantis studijų ar mokslo srities ar krypties, kuriai priskirtina bent viena ketinama vykdyti studijų kryptis, žinovas;

32.3. bent vienas narys, esantis teisės, vadybos, finansų arba ekonomikos specialistu.

33. Į ekspertų grupę gali būti įtraukiamas studentas.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

EKSPERTŲ ATRANKA SU UŽSIENIO KVALIFIKACIJŲ VERTINIMU IR (ARBA) PAŽYMIŲ IR DALYKŲ ATITIKMENŲ NUSTATYMU BEI KITŲ SU LAISVO ASMENŲ JUDUMO SĄLYGŲ KŪRIMU SUSIJUSIŲ KLAUSIMŲ SPRENDIMUI

34. Ekspertų grupė sudaroma iš ne mažiau kaip trijų ekspertų.

35. Ne mažiau kaip pusė ekspertų grupės narių turi turėti vidurinio ugdymo programų ir (arba) pasiekimų vertinimo sistemos (vidurinio išsilavinimo kvalifikacijų atveju) arba tam tikros studijų rūšies, krypties ir pakopos studijų programų (aukštojo mokslo kvalifikacijų atveju) kūrimo ir (arba) vykdymo ar administravimo, ekspertinio vertinimo patirties.

36. Sudarant didesnę, kaip trijų ekspertų grupę, negalima atrinkti daugiau negu dviejų asmenų, dirbančių toje pačioje institucijoje. Kai ekspertų grupė sudaroma iš trijų ekspertų, visi jie turi būti iš skirtingų institucijų.

V SKYRIUS

INTERESŲ DEKLARAVIMAS IR PASIŽADĖJIMAS NEVIEŠINTI INFORMACIJOS

37. Visi užduotį atliekantys ekspertai privalo užpildyti Centro pateiktą Eksperto interesų deklaraciją ir pasižadėjimą neviešinti informacijos (toliau – deklaracija), nurodydami savo interesus ir galimą interesų konfliktą, jei yra aplinkybių, kurios gali trukdyti ekspertui būti nešališkam ir objektyviai atlikti užduotį.

38. Interesų konfliktas galimas, jeigu:

38.1. ekspertas ar kas nors iš eksperto artimų asmenų (asmens sutuoktinis, sugyventinis, partneris, kai partnerystė įregistruota įstatymų nustatyta tvarka taip pat jų tėvai (įtėviai), vaikai (įvaikiai), broliai (įbroliai), seserys (įseserės), seneliai, vaikaičiai ir jų sutuoktiniai, sugyventiniai ar partneriai (toliau – artimi asmenys) per paskutinius 5 metus dirbo vertinamoje institucijoje ar institucijoje, dėl kurios kvalifikacijų nagrinėjami klausimai;

38.2. ekspertas ar kas nors iš eksperto artimų asmenų per paskutinius 3 metus studijavo arba mokėsi vertinamoje institucijoje ar institucijoje, dėl kurios kvalifikacijų nagrinėjami klausimai;

38.3. ekspertas ar kas nors iš eksperto artimų asmenų per paskutinius 2 metus dalyvavo vertinamosios institucijos veikloje (buvo senato, akademinės tarybos, baigiamųjų darbų gynimo komisijos, doktorantūros komisijos narys, valdymo organų narys, akcininkas ar pan.);

38.4. ekspertas ar kas nors iš eksperto artimų asmenų per paskutinius 2 metus dalyvavo institucijos, kurioje jis dirba, ir vertinamosios institucijos ar institucijos, dėl kurios kvalifikacijų nagrinėjami klausimai, kartu vykdomame projekte ar kitoje bendroje veikloje;

38.5. su ekspertu ar jo artimu asmeniu susijusios kitos šiame apraše nenurodytos aplinkybės, kurios gali trukdyti ekspertui būti nešališkam (pvz., jis yra viešai išsakęs neigiamą požiūrį apie vertinamąją instituciją ar instituciją, dėl kurios kvalifikacijų nagrinėjami klausimai; įvykus konfliktui nutraukė darbo santykius su vertinamąja institucija ar institucija, dėl kurios kvalifikacijų nagrinėjami klausimai ar pan.).

39. Ekspertui deklaracijoje nurodžius galimą interesų konfliktą, Centras svarsto deklaracijoje nurodytas aplinkybes Nuolatinėje komisijoje ekspertų tinkamumui įvertinti ir priima vieną iš šių sprendimų:

39.1. nušalinti ekspertą ir vietoje jo atrinkti kitą ekspertą;

39.2. nušalinti ekspertą nuo užduoties dalies, dėl kurios ekspertas deklaravo galimą interesų konfliktą, vykdymo su galimybe dalyvauti tos užduoties dalies vykdyme stebėtojo teisėmis;

39.3. nenušalinti eksperto nuo užduoties vykdymo, jeigu, Centro nuomone, deklaruotas interesų konfliktas neturės esminės įtakos užduoties vykdymui.

40. Jeigu paaiškėja, kad ekspertas neišsamiai deklaravo savo interesus, arba paaiškėjus naujoms aplinkybėms, dėl kurių gali kilti interesų konfliktas, jis privalo nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo aplinkybių paaiškėjimo, informuoti Centrą ir nusišalinti. Tuo atveju, jeigu ekspertas nenusišalino, Centras priima vieną iš šio Aprašo 38 punkte nurodytų sprendimų.

41. Nuo vertinimo taip pat nušalinami ekspertai, kurie nesilaiko užduoties reikalavimų, gero elgesio ir etikos principų, savo veikla ar neveikimu diskredituoja Centrą su jais nutraukiant viešojo pirkimo atlygintų paslaugų sutartis dėl eksperto kaltės.

42. Esant Aprašo 38, 39 ir 40 punktuose nurodytoms aplinkybėms, ekspertai kitose atrankose gali dalyvauti tik Centro sprendimu, o apie šias aplinkybes pažymima Sąvade.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

43. Kitais, šiame Apraše neįvardytais atvejais, Centras ekspertus atrenka atsižvelgdamas į užduoties sudėtingumą, jos įvykdymo trukmę bei nustatydamas būtinus išsilavinimo, mokslinės (meninės), pedagoginės ar kitos profesinės patirties reikalavimus. Priklausomai nuo užduoties pobūdžio vertinimui gali būti pasitelktas ir vienas ekspertas.

44. Ekspertui dėl svarbių priežasčių nebegalint atlikti ekspertų grupės nario funkcijų, Centras Aprašo III skyriuje nustatyta tvarka atrenka vietoj jo kitą ekspertą arba Centro sprendimu jo funkcijas grupėje perima kiti grupės nariai.